

Läkemedelsverkets föreskrifter om förordnande och utlämnande av läkemedel och teknisk sprit;

beslutade den 25 juni 2009.

Läkemedelsverket meddelar med stöd av 10 kap. 5 § läkemedelsförordningen (2006:272), 11 § förordningen (1992:1554) om kontroll av narkotika, 3 § 3 förordningen (1990:561) med vissa bemyndiganden för Läkemedelsverket att meddela föreskrifter samt 14 § 3 förordningen (2009:659) om handel med läkemedel följande föreskrifter om förordnande och utlämnande av läkemedel och teknisk sprit.

Avdelning I Inledande bestämmelser

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner

1 § Dessa föreskrifter ska tillämpas vid förordnande och utlämnande från förskrivare och vid utlämnande från öppenvårdsapotek av:

1. Läkemedel som omfattas av 2 kap. 1 § lagen (2009:366) om handel med läkemedel.
2. Läkemedel som inte omfattas av 2 kap. 1 § lagen om handel med läkemedel, om de förordnas.
3. Teknisk sprit.

Vad som föreskrivs om läkemedel gäller också varor och varugrupper som avses i 3 § läkemedelslagen (1992:859).

2 § Bestämmelser om utlämnande av läkemedel i samband med kliniska läkemedelsprövningar finns i Läkemedelsverkets föreskrifter och allmänna råd (LVFS 1996:17) om klinisk läkemedelsprövning¹ samt i Läkemedelsverkets föreskrifter och allmänna råd (LVFS 2003:6) om klinisk prövning av läkemedel för humant bruk.

Ytterligare bestämmelser om förordnande och utlämnande av licensläkemedel finns i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2008:1) om tillstånd till försäljning av icke godkänt läkemedel (licensföreskrifter).

3 § De termer och begrepp som används i läkemedelslagen (1992:859) och lagen (2009:366) om handel med läkemedel har samma betydelse i dessa föreskrifter.

I dessa föreskrifter används dessutom följande termer och begrepp med nedan angiven betydelse.

¹ Se även Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2004:9) om giltighet av viss författning på läkemedelsområdet.

Bruksfärdigt läkemedel läkemedel som är färdigt för användning.

Dosrecept recept som används vid förskrivning av läkemedel till patient som får dosdispenserade läkemedel.

EES Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Elektroniskt recept ett recept i elektronisk form som tillkommit antingen genom elektronisk förskrivning eller genom att uppgifter från en receptblankett har förts över till ett elektroniskt format.

Elektronisk förskrivning utfärdande av recept som överförs elektroniskt.

Elektronisk rekvisition rekvisition som överförs elektroniskt.

Expedition färdigställande och utlämnande av läkemedel och teknisk sprit som förordnats.

Farmaceut den som är behörig att utöva yrke som apotekare eller receptarie enligt 3 kap. 4 § lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område.

Färdigställande författningsmässig, farmakologisk samt teknisk kontroll av läkemedel och teknisk sprit inför utlämnande från öppenvårdsapotek.

Förordna utfärda recept eller rekvisition avseende läkemedel eller teknisk sprit.

Förordnande recept (förskrivning) eller rekvisition (beställning) avseende läkemedel eller teknisk sprit.

Förskrivning utfärdande av recept.

Förskrivare den som är behörig att förordna läkemedel och teknisk sprit.

Jourdos läkemedel som vid behandlingstillfället lämnas ut i mindre antal doser för att täcka patientens eller djurets behov till dess läkemedlet kan expedieras från öppenvårdsapotek. Läkemedel till djur får lämnas ut vid behandlingstillfället även för en begränsad behandlingsperiod med hänsyn till ändamålet med behandlingen samt till djurägarens möjlighet att erhålla läkemedlet från öppenvårdsapotek.

Narkotiskt läkemedel läkemedel som innehåller narkotika enligt Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 1997:12) om förteckningar över narkotika.

Originalförpackning den läkemedelsförpackning som förpackats av tillverkaren eller innehavaren av godkännandet för försäljning av läkemedlet.

Recept förskrivning av läkemedel eller teknisk sprit för enskild användare.

Receptbelagt läkemedel läkemedel som lämnas ut från öppenvårdsapotek endast mot recept eller rekvisition.

Rekvisition beställning av läkemedel eller teknisk sprit från öppenvårdsapotek.

Signum personlig signatur som anges för hand eller i elektronisk form som garanterar spårbarhet och identifikation av den personal som deltar i handhavandet av ett förordnande.

Startförpackning den minsta förpackning som godkänts för visst läkemedel och som avser högst en månads förbrukning. Med startförpackning avses inte insättningsförpackning eller titreringsförpackning.

Särskilda läkemedel läkemedel som anges i bilaga 8 till dessa föreskrifter.

Teknisk sprit sådan vara som avses i 1 § första stycket lagen (1961:181) om försäljning av teknisk sprit m.m.

Telefaxrecept recept som överförs till öppenvårdsapotek via telefax.

Telefaxrekvisition rekvisition som överförs till öppenvårdsapotek via telefax.

Telefonrecept recept som överförs till öppenvårdsapotek via telefon.
Telefonrekvisition rekvisition som överförs till öppenvårdsapotek via telefon.

LVFS 2009:13

Avdelning II Förordnande m.m. av läkemedel och teknisk sprit

2 kap. Förordnande av läkemedel och teknisk sprit och förskrivares utlämnande

1 § Följande läkemedel måste förordnas för att få lämnas ut från öppenvårdsapotek:

1. Receptbelagda läkemedel.
2. Läkemedel som inte är godkända för försäljning såsom licensläkemedel och extemporeläkemedel med undantag av
 - a) extemporeläkemedel för utvärtes bruk som endast innehåller sådana aktiva beståndsdelar som inte står i strid med Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2007:4) om förbud och begränsningar för vissa ämnen att ingå i kosmetiska eller hygieniska produkter samt
 - b) lagerberedningar som erhållit rikslicens som receptfria läkemedel.

2 § Av 5 a § lagen (1961:181) om försäljning av teknisk sprit m.m. framgår att teknisk sprit, förutom till annat apotek, endast får lämnas ut från apotek efter förskrivning eller rekvisition av behörig förskrivare. Det framgår vidare att teknisk sprit får förskrivas endast för utvärtes bruk eller desinfektion av instrument samt rekvireras endast för utvärtes bruk, desinfektion av instrument eller laboratorieändamål i beställarens yrkesutövning.

Behörighet att förordna läkemedel och teknisk sprit

Läkare

3 § Läkare som har legitimation eller den som har särskilt förordnande att utöva yrket² är behörig att förordna läkemedel för behandling av människa.

Den som avses i första stycket får även förordna teknisk sprit. Om avsikten med förordnandet är behandling får behandlingen endast avse människa.

För den som inte har legitimation gäller behörigheten endast läkemedel och teknisk sprit som omfattas av det särskilda förordnandet.

4 § Särskilda bestämmelser om behörighet för läkare att förordna vissa läkemedel finns i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 1992:4) om förordnande av viss farmaceutisk specialitet, Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2002:7) om förordnande av narkotikaklassade läkemedel för behandling av ADHD hos barn och ungdom samt i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2004:15) om förordnande och utlämnande av narkotikaklassade läkemedel för behandling av opiatberoende.

² Se 3 kap. 4 § lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område.

5 § Veterinär som har legitimation eller den som har annan behörighet att utöva yrket³ är behörig att förordna läkemedel för behandling av djur.

Den som avses i första stycket får även förordna teknisk sprit. Om avsikten med förordnandet är behandling får behandlingen endast avse djur.

För den som inte har legitimation gäller rätten att förordna endast läkemedel och teknisk sprit som omfattas av den erhållna behörigheten att utöva veterinäryrket.

Tandläkare

6 § Tandläkare som har legitimation eller den som har särskilt förordnande att utöva yrket⁴ är behörig att förordna läkemedel för behandling av människa enligt vad som anges i 7 och 8 §§.

Den som avses i första stycket får även förordna teknisk sprit. Om avsikten med förordnandet är behandling får behandlingen endast avse människa.

För den som inte har legitimation gäller behörigheten endast läkemedel och teknisk sprit som omfattas av det särskilda förordnandet.

7 § Tandläkare får förskriva följande receptbelagda läkemedel till människa:

1. Läkemedel som ska appliceras lokalt i munhålan och på angränsande vävnader.
2. Läkemedel för behandling och förebyggande behandling av sjukdomar i eller på tänderna eller på angränsande vävnader.

Föreskrivningsrätten enligt första stycket 1 och 2 omfattar de läkemedel som framgår av bilaga 1 till dessa föreskrifter. Receptbelagda läkemedel som ska appliceras lokalt i munhålan och på angränsande vävnader får förskrivas med upprepade utlämnanden (itereringar).

Tandläkare får förskriva receptfria läkemedel till människa på odontologiska indikationer. Recept på receptfria läkemedel får förskrivas med upprepade utlämnanden (itereringar).

8 § Tandläkare får till sin praktik rekvidrera läkemedel i den omfattning som behövs för den odontologiska yrkesutövningen med den begränsning för opioidanalgetika som anges i bilaga 1 till dessa föreskrifter.

Medel för framkallande av narkos får användas endast efter särskilt medgivande av Socialstyrelsen.

Tandhygienister

9 § Legitimerad tandhygienist är behörig att förordna läkemedel på odontologiska indikationer för behandling av människa enligt bilaga 2 till dessa föreskrifter.

³ Se 1 § lagen (1994:844) om behörighet att utöva veterinäryrket.

⁴ Se 3 kap. 4 § lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område.

Lokalanestetika och denaturerad teknisk sprit får endast rekvireras till egen praktik. Denaturerad teknisk sprit kan rekvireras förutom för utvärtes bruk även för desinfektion av instrument eller för laboratorieändamål i förskrivarens yrkesutövning. **LVFS 2009:13**

Barnmorskor

10 § Barnmorska som uppfyller av Socialstyrelsen fastställda krav på utbildning och övriga villkor⁵ är behörig att förordna vissa läkemedel som används i födelsekontrollerande syfte på människa. Behörigheten är begränsad till de läkemedel som framgår av bilaga 3 till dessa föreskrifter.

Sjuksköterskor

11 § Bestämmelser om sjuksköterskors behörighet att förordna läkemedel och teknisk sprit finns i Socialstyrelsens föreskrifter.⁶

Utlämnande av läkemedel från behöriga förskrivare

Utlämnande av jourdos

12 § Förskrivare får endast lämna ut jourdos av sådana läkemedel som omfattas av rätten att förordna läkemedel.

Tandläkare och tandhygienist får även, som profylax mot karies, lämna ut godkända läkemedel som innehåller natriumfluorid i läkemedelsformerna tabletter, tuggummi eller sugtabletter.

Läkemedelsprov får inte lämnas ut.

13 § Utlämnande av jourdos från förskrivare eller profylax från tandläkare eller tandhygienist får endast ske i samband med behandling och får inte äga rum i form av detaljhandel.

Vid jourbehandling av ett flertal djur vid samma behandlingstillfälle får dock ersättning för direkta läkemedelskostnader tas ut i enlighet med Statens Jordbruksverks föreskrifter.

Annat utlämnande

14 § Vid behandling av sjukdom som anges i bilaga 1 till smittskyddslagen (2004:168) får läkare lämna ut den mängd antibiotika som behövs för behandlingen.

⁵ Se Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 1996:21) om rätt för barnmorskor att förskriva läkemedel i födelsekontrollerande syfte.

⁶ Se Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2000:1) om läkemedels- hantering i hälso- och sjukvården samt Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2001:16) om kompetenskrav för sjuksköterskor vid förskrivning av läkemedel.

15 § Förskrivaren ska vid utlämnandet lämna de anvisningar som är nödvändiga för att patienten respektive djurägaren ska kunna använda läkemedlet på rätt sätt.

Vid förskrivning och utlämnande av läkemedel som kan påverka reaktionsförmågan och därmed förmågan att uppträda som trafikant eller utföra riskfyllt eller precisionskrävande arbete ska förskrivaren särskilt upplysa patienten om detta.

Vid förskrivning av licensläkemedel, extemporeläkemedel och lagerberedning ska förskrivaren särskilt beakta patientens behov av information.⁷

Avdelning III Recept och rekvisitioner

3 kap. Recept

1 § Läkemedel och teknisk sprit ska, om inte annat anges, förskrivas på av Läkemedelsverket fastställda blanketter enligt följande:

1. *Recept* (bilaga 4) används vid förskrivning av läkemedel och teknisk sprit till människa med undantag av läkemedel som klassats som särskilda läkemedel.
2. *Recept för särskilda läkemedel* (bilaga 7) används vid förskrivning av läkemedel till människa som klassats som särskilda läkemedel i enlighet med vad som anges i bilaga 8 till dessa föreskrifter.
3. *Recept för djur* (bilaga 10) används vid förskrivning av läkemedel, särskilda läkemedel och teknisk sprit för behandling av djur.
4. *Dosrecept* (bilaga 9) används vid förskrivning av läkemedel, särskilda läkemedel och teknisk sprit till patient som får dosdispenserade läkemedel.

2 § Läkemedel och teknisk sprit får under vissa förutsättningar även förskrivas elektroniskt eller via telefon. Vid sådan förskrivning behöver blanketter som anges i 1 § inte användas. De uppgifter som ska anges på blanketterna ska i stället lämnas på tillämpligt sätt.

Om förskrivning görs via telefon ska den som mottar förskrivningen på öppenvårdsapoteket anteckna uppgifterna på blanketten för *telefonrecept* (bilaga 6) eller lägga in uppgifterna direkt i öppenvårdsapotekets datasystem.

Om öppenvårdsapoteket skriver ut ett elektroniskt recept ska blanketten för *utskrift av elektroniskt recept* användas (bilaga 5).

Receptuppgifter

3 § Recept ska fyllas i fullständigt och så tydligt att risk för feltolkning undviks. Svenska uttryck för sjukdomar och symptom m.m. ska eftersträvas. Förkortningar ska undvikas. Vid ifyllande för hand får inte blyerts eller annan lättutplånlig skrift användas.

Anvisningar beträffande dosering, användning, ändamål och behandlingstid ska lämnas på receptet så att patienten respektive djurägaren kan använda läkemedlet på rätt sätt.

Vid förskrivning av läkemedel till djur ska även djurslag och djurets identitet uppges på receptet. **LVFS 2009:13**

4 § På recept till livsmedelsproducerande djur ska uppgift om karenstid för honung, mjölk, slakt och ägg lämnas. Karenstid som är noll dygn ska också anges.

5 § Om läkemedel förskrivs till människa eller djur i större dos än vad som rekommenderas som högsta dos vid aktuell indikation ska detta markeras med ordet ”obs” på receptet. Maximal dygnsdos ska anges om doseringen är ”vid behov”.

6 § Uppgift om mängd läkemedel (förpackningsstorlek) kan utelämnas på recept om den ersätts med uppgift om fast dosering eller uppgift om en klart definierad dosering och behandlingstid.

7 § Vid förskrivning av läkemedel till människa kan förskrivaren ange att en startförpackning av läkemedlet ska lämnas ut för sådana läkemedel som inte har klassats som särskilda läkemedel.

8 § Förskrivning av särskilda läkemedel ska ske med största försiktighet och förskrivaren ska särskilt iaktta följande.

1. Förpackningsstorlek ska anges, utom i de fall läkemedlet ska dosdispenseras.
2. Den styrka och mängd som förskrivs ska anges med både siffror och bokstäver. På dosrecept kan detta anges med siffror eller bokstäver om utrymme på blanketten saknas och på elektroniska recept kan styrka och mängd anges med enbart siffror.
3. Patientens eller djurägarens namn, personnummer samt, om möjligt, adress ska anges. Om personnummer inte kan uppges ska födelsedatum anges i stället.

Förskrivarkod och arbetsplatskod

9 § Vid läkares eller tandläkares förskrivning av narkotiskt läkemedel ska förskrivarkod anges för att receptet ska kunna expedieras. Förskrivarkoden ska anges med siffror eller bokstäver samt i en för öppenvårdsapoteket maskinläsbar form. Förskrivarkoden får påföras eller påklistras på receptet.

10 § När arbetsplatskod anges⁸ på recept ska det göras med siffror eller bokstäver samt i en för öppenvårdsapoteket maskinläsbar form. Arbetsplatskoden får påföras eller påklistras på receptet.

11 § Vid förskrivning via telefon kan förskrivarkod och arbetsplatskod anges med enbart siffror eller bokstäver.

⁸ Jfr. 6 § lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.

12 § Ett förtryckt recept får endast uppta godkänt läkemedel eller lagerberedning som erhållit rikslicens. Annat läkemedel utöver det förtryckta får förskrivas om utrymme finns avsatt och under förutsättning att den förtryckta delen inte har strukits över. Förtryckt fast dosering är tillåten.

Uppgifter om förskrivaren såsom förskrivarkod, arbetsplatskod, namn och adress, får förtryckas. Förtrycks förskrivarkod och arbetsplatskod ska koderna anges med siffror eller bokstäver samt i en för öppenvårdsapoteket maskinläsbar form.

Förtryckta alternativ vad gäller styrkor, läkemedelsformer och doseringar får inte användas.

Stämpel eller motsvarande får inte användas för påförande av läkemedelsuppgifter.

13 § Recept för särskilda läkemedel får endast förtryckas med arbetsplatskod, förskrivarkod samt andra uppgifter om förskrivaren.

Upprepade utlämnanden (iterering)

14 § Förskrivare kan ange att ett visst läkemedel får lämnas ut flera gånger på samma recept, upprepade utlämnanden.⁹

För särskilda läkemedel anges i bilaga 8 vilka av dessa läkemedel som får lämnas ut mer än en gång på samma recept.

Recept avseende teknisk sprit får inte förskrivas med upprepade utlämnanden. Detta gäller även recept avseende läkemedel för inblandning i foder och läkemedel för djur med östrogen-, androgen- eller gestagen verkan.

Spärrande av receptutrymme

15 § Utrymme på recept för ytterligare förskrivning, som inte används, ska spärras genom överstrykning eller motsvarande.

Ändring på recept

16 § Om förskrivaren gör ändringar på receptet ska ändringen bekräftas med förskrivarens signum och datum.

Elektroniska recept

17 § Vid elektronisk förskrivning av läkemedel eller teknisk sprit ska det säkerställas att överföringen av uppgifter sker på ett säkert och korrekt sätt. Elektronisk förskrivning får endast ske om det finns ett skriftligt avtal som reglerar hur överföringen ska ske. Finns inte sådan överenskommelse får receptet inte expedieras.

⁹ Se 2 kap. 7 § angående tandläkares rätt att förskriva recept med upprepade utlämnanden samt 3 kap. 26 § andra stycket angående telefon-, telefax- och dosrecept.

Vid elektronisk förskrivning av läkemedel eller teknisk sprit för behandling av människa ska det elektroniska receptet överföras till Apotekens Service AB.

18 § I patientdatalagen (2008:355), personuppgiftslagen (1998:204) och apoteksdatalagen (2009:367) finns bestämmelser om vårdgivares och öppenvårdsapoteks behandling av personuppgifter.

19 § Om en patient begär det ska öppenvårdsapoteket genom utskrift föra över receptuppgifterna från det elektroniska receptet till en receptblankett, enligt bilaga 5. Tidigare utlämnanden och vidtagna ändringar i förskrivningen ska framgå på det utskrivna receptet.

Den som skriver ut receptet ska kontrollera att utskriften stämmer överens med det elektroniska receptet. Det utskrivna receptet utgör härefter det recept som ska ligga till grund för expedition på apotek. Det elektroniska receptet ska spärras så att ytterligare expeditioner inte kan genomföras.

Det som anges i första och andra stycket gäller inte för dosrecept.

20 § Om en patient begär det ska öppenvårdsapoteket föra över receptuppgifterna från en receptblankett till elektronisk form. Tidigare utlämnanden och vidtagna ändringar i förskrivningen ska framgå av det elektroniska receptet. Överföringen ska göras med stor noggrannhet. Överförda uppgifter ska kontrolleras av farmaceut. Uppgift om vem som har gjort överföringen, ansvarig farmaceut, öppenvårdsapotekets namn och datum för överföringen ska dokumenteras på receptblanketten och i det elektroniska receptet.

Receptblanketten vars uppgifter överförts till elektronisk form ska arkiveras av öppenvårdsapoteket i minst tre år.

Det som anges i första och andra stycket gäller inte för telefonrecept och telefaxrecept.

Recept via telefon eller telefax

Telefonrecept

21 § Förskrivning via telefon får endast göras undantagsvis. När recept avseende läkemedel eller teknisk sprit rings in till öppenvårdsapotek ska följande iakttas.

1. Endast farmaceut får ta emot recept via telefon.
2. Förskrivaren ska diktera receptet så klart och tydligt att den farmaceut som tar emot förskrivningen på öppenvårdsapoteket utan svårighet kan motta uppgifterna och anteckna dessa. De mottagna uppgifterna ska antecknas i enlighet med vad som anges i 2 § andra stycket.
3. Farmaceuten ska repetera sina anteckningar och förskrivaren ska bekräfta att uppgifterna är rätt uppfattade.

Farmaceuten ska säkerställa förskrivarens behörighet och bekräfta telefonreceptets giltighet med sitt signum. Det ska även säkerställas att det är den behöriga förskrivaren som ringer in förskrivningen.

Telefonrecept kan även användas vid förskrivning av förbrukningsartiklar och livsmedel.

22 § Vid förskrivning av särskilda läkemedel får telefonrecept endast användas undantagsvis, i brådskande fall. För narkotika i förteckning II–IV i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 1997:12) om förteckningar över narkotika får vid varje tillfälle följande mängder läkemedel förskrivas:

1. Narkotika i förteckning II och III; fem avdelade doser i form av pulver, tabletter, kapslar, rektioler, depåplåster eller suppositorier.
2. Narkotika i förteckning IV eller V; minsta förpackning, dock högst 30 avdelade doser.

Patientens personnummer ska anges och om möjligt även adress. Om personnummer inte kan uppges ska födelsedatum anges i stället.

Dessa begränsningar gäller inte för dosrecept, i de fall originalet förvaras på öppenvårdsapoteket i fråga och förskrivningar eller ändringar i förskrivningar antecknas av mottagande farmaceut och bekräftas med signum.

Telefaxrecept

23 § Överföring av recept via telefax får endast ske om det finns en skriftlig överenskommelse mellan förskrivaren eller sjukvårdshuvudmannen och de berörda öppenvårdsapoteken. Motsvarande bestämmelser gäller veterinärmedicinsk verksamhet. Överenskommelsen ska omfatta krav på en säker och korrekt överföring av uppgifter från förskrivaren till öppenvårdsapoteket. Uppfylls inte dessa krav ska receptet inte expedieras.

Muntlig överenskommelse mellan en förskrivare och ett öppenvårdsapotek kan undantagsvis medges i brådskande fall.

24 § Tillämplig receptblankett ska användas vid telefaxöverföring och märkas med ordet ”Telefax” eller ”Fax” och namnet på det mottagande öppenvårdsapoteket. Originalhandlingen märkt ”Telefax” eller ”Fax” är inte giltig för utlämnande av läkemedel eller teknisk sprit.

25 § Vid överföring av recept avseende särskilda läkemedel via telefax ska förskrivaren kontakta det mottagande öppenvårdsapoteket via telefon eller på annat sätt bekräfta för öppenvårdsapoteket att receptet är utfärdat av förskrivaren.

Recepts giltighetstid

26 § Ett recept gäller under ett år från den dag det utfärdas om inte förskrivaren anger kortare giltighetstid. Kortare giltighetstid kan anges för det första utlämnandet. För övriga utlämnanden är giltighetstiden ett år.

Telefonrecept och telefaxrecept gäller för ett utlämnande inom en månad från den dag det utfärdas om inte förskrivaren anger kortare giltighetstid. Dosrecept som överförs via telefax får avse flera utlämnanden under ett år, om inte förskrivaren anger kortare tid.

27 § Recept avseende läkemedel för inblandning i foder får inte ha en giltighetstid som överstiger tre månader och får avse högst den mängd som ska förbrukas under tre månader.

4 kap. Rekvisitioner

1 § Vid rekvisition av läkemedel och teknisk sprit till hälso- och sjukvården eller till veterinärmedicinsk verksamhet från öppenvårdsapotek ska rekvisitionen göras på en blankett. Blanketten ska utformas i samråd mellan sjukvårdshuvudmannen, den veterinärmedicinska verksamheten eller förskrivaren och berörda öppenvårdsapotek.¹⁰

Av rekvisitionen ska det tydligt framgå vad som beställs och vem som ansvarar för rekvisitionen. Om rekvisitionen avser läkemedel för namngiven patient ska uppgifter som behövs för märkning enligt 5 kap. 11 § framgå.

2 § Rekvisition avseende läkemedel som innehåller narkotika i förteckning II och III i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 1997:12) om förteckningar över narkotika får inte uppta annat läkemedel. Denna begränsning gäller inte för elektroniska rekvisitioner.

Elektroniska rekvisitioner

3 § Läkemedel och teknisk sprit får rekvireras elektroniskt om det finns ett skriftligt avtal om överföring av elektroniska rekvisitioner mellan beställaren och berörda öppenvårdsapotek.

Det ska säkerställas att samtliga uppgifter som behövs vid elektronisk rekvisition överförs på ett säkert och korrekt sätt. Kan dessa krav inte uppfyllas får rekvisitionen inte expedieras.

Rekvisition via telefon eller telefax

Telefonrekvisition

4 § Läkemedel och teknisk sprit till hälso- och sjukvården eller till veterinärmedicinsk verksamhet kan undantagsvis, i brådskande fall, rekvireras via telefon.

5 § Endast farmaceut får ta emot rekvisition via telefon. De mottagna uppgifterna ska nedtecknas på lämpligt sätt och bekräftas med signum. Det ska säkerställas att det är den behöriga förskrivaren som ringer in rekvisitionen.

6 § För narkotika i förteckning II–IV i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 1997:12) om förteckningar över narkotika får vid varje tillfälle följande mängder läkemedel rekvireras:

1. Narkotika i förteckning II och III; fem avdelade doser i form av pulver, tabletter, kapslar, rektioler, depåplåster eller suppositorier.

¹⁰ Se 11 och 12 §§ angående rekvisition utfärdad av annan än behörig förskrivare.

2. Narkotika i förteckning IV eller V; minsta förpackning, dock högst 30 avdelade doser.

Telefaxrekvisition

7 § Överföring av rekvisition via telefax får endast ske om det finns en skriftlig överenskommelse mellan beställaren och berörda öppenvårdsapotek. Överenskommelsen ska omfatta krav på en säker och korrekt överföring av uppgifter. Uppfylls inte dessa krav ska rekvisitionen inte expedieras.

Muntlig överenskommelse mellan en förskrivare och ett öppenvårdsapotek kan undantagsvis medges i brådskande fall.

8 § Vid telefaxöverföring ska rekvisitionsblanketten märkas med ordet "Telefax" eller "Fax" och namnet på det mottagande öppenvårdsapoteket. Originalhandlingarna märkt "Telefax" eller "Fax" är inte giltiga för utlämnande av läkemedel eller teknisk sprit.

9 § Vid överföring av rekvisition avseende särskilda läkemedel via telefax ska beställaren kontakta det mottagande öppenvårdsapoteket via telefon eller på annat sätt bekräfta för öppenvårdsapoteket att rekvisitionen är utfärdad av en behörig förskrivare.

Ändring på rekvisition

10 § Om förskrivaren gör ändringar på rekvisitionen ska ändringen bekräftas med förskrivarens signum och datum.

Rekvisition utfärdad av annan än behörig förskrivare

11 § Receptbelagt läkemedel får rekvireras av annan än behörig förskrivare enligt följande¹¹:

1. Föreståndare för vetenskaplig institution eller motsvarande vid universitet eller högskola eller för sådant undersökningslaboratorium, forskningsinstitut eller dylikt, som ägs eller åtnjuter understöd av staten eller kommun, om läkemedlet ska användas för annat ändamål än sjukvård.
2. Sakkunnig person för verksamhet som har tillverknings- eller partihandels-tillstånd för läkemedel.
3. Farmaceut som tjänstgör i försvarsmaktens förband.
4. Befälhavare på fartyg, fartygets redare eller annan med delegerat ansvar som är anställd ombord på fartyget enligt de föreskrifter om sjukvård och apotek på fartyg och särskilda beslut i övrigt som Sjöfartsverket meddelar.
5. Den som yrkesmässigt utför elektriskt svetsningsarbete för behandling av ögonsmärter som uppkommit i samband med svetsning, s.k. svetsblänk: ögondroppar innehållande 0.5-1% tetrakainklorid, 0.4% oxibuprokainklorid i avdelade doser eller ögonsalva innehållande 0.5% cinkokain för ett fåtal applikationer.

¹¹ Angående narkotika se lagen (1992:860) om kontroll av narkotika.

12 § En rekvisition enligt 11 § ska göras skriftligt. Rekvisitionen ska innehålla uppgift om verksamhetens namn, vem som ansvarar för rekvisitionen och beträffande 11 § 1 och 2 det ändamål som läkemedlet ska användas för. **LVFS 2009:13**

Avdelning IV Utlämnande från öppenvårdsapotek

5 kap. Expedition av recept och rekvisition

Allmänna bestämmelser

1 § På öppenvårdsapotek ska följande skriftliga instruktioner finnas:

1. Instruktion för hur recept och rekvisitioner ska mottas och expedieras.
2. Instruktion för hur recept och rekvisitioner som misstänks vara förfalskade ska hanteras.
3. Instruktion för beredning av antibiotika för oralt bruk.
4. Instruktion för hur spårbarhet säkerställs vid användande av signum.

2 § Öppenvårdsapotek ska hantera förordnanden med hjälp av systemstöd och annan utrustning som bidrar till att hanteringen är säker och att risk för fel och förväxlingar minimeras. Vid expedition av läkemedel eller teknisk sprit ska personalen iakttä största noggrannhet.

Kontroll av förordnande

3 § Recept får expedieras från öppenvårdsapotek endast om det utfärdats av en person som är behörig förskrivare i Sverige¹² eller om det utfärdats skriftligen av en behörig förskrivare inom EES.¹³ Det sistnämnda gäller dock inte recept för livsmedelsproducerande djur.

4 § Är ett förordnande otydligt, ofullständigt eller uppenbart oriktigt, får expedition inte ske. Förskrivaren ska kontaktas för att om möjligt få förordnandet förtydligat eller rättat.

Om en förskrivare inte är anträffbar får, i fråga om recept, ett mindre antal doser ändå lämnas ut. Finns inte jourdosförpackning eller endosförpackning får en ordinarie förpackning brytas för detta ändamål.

5 § Om apotekspersonal misstänker att ett förordnande är förfalskat, får expedition inte ske förrän den som anges som förskrivare bekräftat förordnandets riktighet.

6 § Om varken personnummer eller födelsedatum har angivits vid förskrivning av särskilda läkemedel utgör det expeditionshinder.

Vid läkares och tandläkares förskrivning av narkotiskt läkemedel utgör avsaknad av förskrivarkod expeditionshinder.

¹² Avseende alkoholhaltiga läkemedel och narkotiska läkemedel se 22 c § läkemedelslagen (1992:859) och 6 § lagen (1992:860) om kontroll av narkotika.

¹³ Se även 27 och 28 §§.

Ändring av förordnande

7 § Samtliga ändringar på förordnande som görs på öppenvårdsapotek ska göras av farmaceut och antecknas på förordnandet eller dokumenteras på annat lämpligt sätt. Det ska anges varför ändringen görs och farmaceuten ska bekräfta ändringen med signum och datum.

8 § Ändringar i recept får göras utan förskrivarens samtycke i nedan angivna fall. Ändringen får dock inte medföra att verkan av läkemedlet blir annan än den avsedda.

1. Ändring som är föranledd av antingen tekniska skäl eller föreskrift i gällande farmakopé eller i viss författning.
2. Om godkänt läkemedel förskrivits i en mängd eller dosering som inte stämmer överens med befintlig förpackningsstorlek, får annan förpackning lämnas ut som nära överensstämmer med den förpackning som förskrivits. Förskrivet läkemedel som ingår i läkemedelsförmånerna får bytas ut i enlighet med lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.
I övriga fall ska förskrivarens samtycke inhämtas.

Beredning av antibiotika

9 § Beredning av antibiotika för oralt bruk ska ske i därför avsedd del av apotekslokalen. Beredningen ska göras under farmaceuts ansvar och i enlighet med tillverkarens instruktioner. Vatten som används för sådan beredning ska lägst uppfylla kraven för renat vatten enligt gällande europafarmakopé.

Det ska upprättas dokumentation över beredningen där det även ska framgå vem som ansvarat för denna.

Märkning av läkemedelsförpackningar

10 § Påförande av uppgifter på en läkemedelsförpackning ska göras på ett sätt som säkerställer att uppgifterna är läsbara under hela användningstiden.

11 § Läkemedelsförpackning som lämnas ut mot recept ska förses med följande uppgifter:

1. Patientens namn och födelsedatum eller djurägarens namn.
2. Förskrivarens anvisningar om hur läkemedlet ska användas och doseras samt vad läkemedlet ska användas för, alternativt annan instruktion från förskrivaren.
3. Förskrivarens namn.
4. Öppenvårdsapotekets namn.
5. Datum för färdigställandet och antal utlämnade förpackningar av läkemedlet.

Om läkemedel förskrivs av veterinär ska även orden ”för djur” och uppgift om det djurslag som läkemedlet är avsett för anges. För livsmedelsproducerande djur ska uppgift om karenstid för honung, mjölk, slakt och ägg framgå av märkningen.

12 § Läkemedelsförpackning som lämnas ut mot rekvisition för namngiven patient ska märkas i enlighet med vad som anges i 11 §. Läkemedelsförpack-

ning som utlämnas mot rekvisition för annat ändamål än till namngiven patient behöver endast märkas med expeditjonsdatum och öppenvårdsapotekets namn.

13 § Licensläkemedel ska utöver vad som anges i 11 och 12 §§ förses med följande uppgifter:

1. Orden ”Förvaras utom syn- och räckhåll för barn” om läkemedlet inte är avsett att hanteras under överinseende av hälso- och sjukvårdspersonal eller veterinär.
2. Administreringsätt.
3. Annan teknisk anvisning som behövs, t.ex. anvisning om lämpligt förvaringsätt eller utgångsdatum.

14 § Andra läkemedel än licensläkemedel som inte är godkända för försäljning ska utöver vad som anges i 11 och 12 §§ märkas enligt anvisningarna i Svensk Läkemedelsstandard. Dessutom ska uppgift om läkemedlets sammansättning, läkemedelsform och förpackningsstorlek anges. Läkemedlets namn i gällande farmakopé eller annan handbok som brukar användas på öppenvårdsapoteck och referens till källan ska anges.

När namn eller benämning saknas på läkemedlet, ska sammansättning och halt av de beståndsdelar som ingår i läkemedlet deklarerats fullständigt. Beståndsdel som namngivits eller som utgörs av godkänt läkemedel behöver dock inte specificeras ytterligare.

För produkt som endast tillverkas av godkända läkemedel eller läkemedel angivna i annan handbok som används på öppenvårdsapoteck, behöver inte fullständig komposition anges. Dock ska namn på samtliga ingående läkemedel och halt av terapeutiskt verksam beståndsdel anges. Den terapeutiskt verkamma beståndsdelens ska i första hand anges med sitt generiska namn och i den form som styrkeangivelsen svarar mot.

Även följande uppgifter ska anges:

1. Orden ”Förvaras utom syn- och räckhåll för barn”, om läkemedlet inte är avsett att hanteras under överinseende av hälso- sjukvårdspersonal eller veterinär.
2. Administreringsätt.
3. Annan teknisk anvisning som behövs, t.ex. anvisning om lämpligt förvaringsätt eller utgångsdatum.

Färdigställande och utlämnande

15 § Farmaceut ska färdigställa förordnade läkemedel och teknisk sprit för utlämnande.

16 § Läkemedel som har synliga fel eller brister eller alltför kort hållbarhet får inte lämnas ut. Med alltför kort hållbarhet avses att hållbarhetstiden inte får passeras under den förväntade användningstiden.

17 § Vid utlämnande av läkemedel och teknisk sprit ska apotekspersonalen se till att utlämnandet görs till rätt person.

18 § Godkänt läkemedel ska lämnas ut i sin originalförpackning. Förpackningen får, utan särskilt tillstånd, brytas endast för att i förekommande fall färdigställa patients doser för kortare tid samt enligt vad som anges i 4 § andra stycket.

19 § Endast bruksfärdiga läkemedel får lämnas ut från öppenvårdsapotek om det inte framgår av läkemedelsgodkännandet att patienten, djurägaren eller den som beställt läkemedlet själv ska göra detta bruksfärdigt.

Utlämnande mot recept

20 § Vid utlämnande av särskilda läkemedel mot recept ska apotekspersonalen säkerställa patientens, djurägarens eller budets identitet och bekräfta detta med signum på receptet. Om identitetskontroll inte kan göras utgör det ett expeditionshinder.

21 § Apotekspersonalen ska, genom att ge individuellt anpassad information, så långt det är möjligt förvissa sig om att patienten kan använda läkemedlet på rätt sätt. Detta gäller även information till djurägare.¹⁴

22 § För varje utlämnat läkemedel eller utlämnad teknisk sprit ska receptet förses med uppgifter om öppenvårdsapotekets namn, datum och utlämnat läkemedel eller utlämnad teknisk sprit. Den som ansvarat för färdigställandet ska bekräfta detta med sitt signum på läkemedelsförpackningen och receptet. Receptet ska återlämnas till patienten eller djurägaren eller behållas på öppenvårdsapoteket.

När narkotika i förteckning II eller III i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 1997:12) om förteckningar över narkotika lämnas ut mot recept i pappersformat ska receptet eller en kopia av receptet arkiveras av öppenvårdsapoteket i minst fem år.

23 § En verifikation ska upprättas över varje mot recept utlämnat läkemedel eller utlämnad teknisk sprit. Verifikationen ska innehålla uppgifter enligt 1–3 när dessa framgår av receptet och uppgifter enligt 4–6 ska anges i förekommande fall. Verifikationen ska innehålla uppgifter enligt 7 och 8.

1. Patientens namn och personnummer eller om personnummer saknas födelsedatum. Vid utlämnande mot recept för djur; djurägarens namn, djurets identitet och djurslag.
2. Vad som förskrivits och de på receptet angivna anvisningarna om användning.
3. Uppgifter om förskrivaren.
4. Uppgift om att receptet avser upprepade utlämnanden.
5. I de fall annat läkemedel än det förskrivna lämnas ut; det utlämnade läkemedlet samt anvisningar om dess användning.
6. Uppgift om vidtagen identitetskontroll.
7. Den farmaceut som ansvarat för färdigställandet och i förekommande fall annan person som deltagit i expeditionen.

¹⁴ Se 22 § läkemedelslagen (1992:859).

8. Datum för utlämnandet.

Om receptet behålls på öppenvårdsapoteket kan det utgöra en verifikation över utlämnandet under förutsättning att receptet innehåller uppgifter enligt första stycket.¹⁵

Utlämnande mot rekvisition

24 § Den farmaceut som ansvarat för expeditionen ska bekräfta detta med signum och datum på rekvisitionen.

25 § En verifikation ska upprättas över varje mot rekvisition utlämnat läkemedel eller utlämnad teknisk sprit. Verifikationen ska behållas på öppenvårdsapoteket och innehålla följande uppgifter.

1. Vad som rekvirerats.
2. I de fall annat läkemedel än det rekvirerade lämnas ut; det utlämnade läkemedlet.
3. Den förskrivare som ansvarar för rekvisitionen.
4. I förekommande fall leveransadress.
5. Den farmaceut som ansvarat för färdigställandet och i förekommande fall annan person som deltagit i expeditionen.
6. Datum för utlämnandet.

Om rekvisitionen behålls på öppenvårdsapoteket kan den utgöra en verifikation över utlämnandet under förutsättning att rekvisitionen innehåller uppgifter enligt första stycket.

Rekvisition utfärdad av annan än behörig förskrivare

26 § Vad som anges i detta kapitel om hantering av rekvisition från behörig förskrivare ska även tillämpas när rekvisitionen är utfärdad av beställare i enlighet med 4 kap. 11 §. I sådant fall ska vad som föreskrivs om förskrivare istället avse beställare.

Vid utlämnande av läkemedel mot svetsblänk ska läkemedelsförpackningen, utöver vad som anges i 12 § och 14 §, även märkas med uppmaning att rådfråga läkare för det fall ögonsmärter kvarstår efter tolv timmar. Läkemedel för utvärtes bruk, som innehåller sådant ämne att läkemedlet är jämförligt med hälso- och miljöfarlig vara, ska vara märkt med kortfattad varningstext om riskerna.

Recept som utfärdats i annat land inom EES

27 § När läkemedel lämnas ut enligt skriftligt recept utfärdat av behörig förskrivare i annat land inom EES ska apotekspersonalen, utöver vad som i övrigt föreskrivits, även iaktta följande:

1. Receptet gäller för ett utlämnande. Endast sådana läkemedel som är godkända eller har annat tillstånd att lämnas ut i Sverige och i det land där receptet utfärdats kan lämnas ut. Teknisk sprit eller vara som avses i förteck-

¹⁵ Se även 11 § förordningen (2002:687) om läkemedelsförmåner m.m.

- ning I, II eller III i Läkemedelsverkets narkotikaförteckningar¹⁶ får inte lämnas ut.
2. Har vara som är upptagen i förteckning IV eller V i Läkemedelsverkets narkotikaförteckningar¹⁷ förskrivits, får receptet expedieras även om varans styrka eller mängd endast angetts med siffror eller bokstäver. Dock får högst 30 avdelade doser lämnas ut. En sådan vara får expedieras även om förskrivarkod eller patientens personnummer inte angetts på receptet. Födelsedatum ska dock finnas angivet.
 3. Har recept utfärdats på läkemedel som godkänts i Sverige under annan benämning, får det i Sverige godkända läkemedlet utlämnas. Har läkemedlet förskrivits i en mängd som avviker från de förpackningar som finns godkända i Sverige, får annan förpackning utlämnas som nära överensstämmer med den förpackning som förskrivits.

28 § Är ett recept som utfärdats i annat land inom EES otydligt, ofullständigt eller uppenbart oriktigt eller föreligger tveksamhet rörande receptets betydelse eller kan receptet antas vara förfalskat ska kontakt tas med förskrivaren för att receptet ska kunna expedieras. Är språkskäl anledning till att anvisningarna för ett läkemedels användning inte kan tolkas av apotekspersonal, får receptet ändå expedieras, om patienten förklarar sig förstå anvisningarna. Läkemedelsförpackningen kan i sådant fall förses med påskriften ”Används enligt anvisningarna på receptet”.

29 § En verifikation enligt 23 § ska även upprättas över utlämnanden mot recept utfärdade av behörig förskrivare i annat land inom EES.

6 kap. Receptfria läkemedel som inte förordnats

1 § Receptfria läkemedel som utlämnas utan recept eller rekvisition får endast tillhandahållas i sin originalförpackning.

2 § En läkemedelsförpackning som brutits, har synliga fel eller brister eller alltför kort hållbarhet får inte utlämnas. Med alltför kort hållbarhet avses att hållbarhetstiden inte får passeras under den förväntade användningstiden.

Avdelning V Övriga bestämmelser

7 kap. Arkivering av verifikationer m.m.

Arkivering av verifikationer

1 § Verifikationer avseende försäljning och utlämnande av läkemedel eller teknisk sprit ska arkiveras av öppenvårdsapoteket i minst tre år.

Verifikationer avseende narkotiska läkemedel ska arkiveras i minst fem år.

¹⁶ Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 1997:12) om förteckningar över narkotika.

¹⁷ Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 1997:12) om förteckningar över narkotika.

Verifikationer för ansökan om tillstånd till försäljning av läkemedel som inte är godkända för försäljning, så kallad licens,¹⁸ ska arkiveras i minst ett år.¹⁹ **LVFS 2009:13**

Specifikationer för receptblanketter

2 § Vid tryckning av receptblanketter ska de specifikationer som anges i bilaga 11 följas.

Dispens

3 § Läkemedelsverket kan i enskilda fall meddela undantag (dispens) från bestämmelserna i dessa föreskrifter.

Dessa föreskrifter (nya föreskrifterna) träder i kraft den dag då föreskrifterna enligt uppgift på dem utkom från trycket i Läkemedelsverkets författningssamling. Samtidigt upphävs Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 1997:10) om förordnande och utlämnande av läkemedel m.m. (receptföreskrifter) (gamla föreskrifterna).

Övergångsbestämmelser:

1. Hänvisningar till bestämmelser i de gamla föreskrifterna ska anses utgöra hänvisningar till motsvarande bestämmelser i de nya föreskrifterna.
2. Beslut som har meddelats med stöd av de gamla föreskrifterna gäller fortfarande.
3. Bestämmelsen i 3 kap. 20 § första stycket andra meningen ska tillämpas från och med den 1 april 2010.
4. Receptblanketter som tryckts före ikraftträdandet äger fortsatt giltighet. Vid användande av receptblankett för djur som tryckts före ikraftträdandet kan uppgift om karenstid för start i tävling utelämnas vid förskrivning.

Läkemedelsverket

MATS LARSON

Joakim Brandberg

¹⁸ Se Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2008:1) om tillstånd till försäljning av icke godkänt läkemedel (licensföreskrifter).

¹⁹ Ytterligare bestämmelser om arkivering finns i 12 § Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2009:9) om detaljhandel vid öppenvårdsapotek.

Bilagor

- Bilaga 1 Tandläkares förskrivningsrätt.
- Bilaga 2 Tandhygienisters förskrivningsrätt.
- Bilaga 3 Barnmorskors förskrivningsrätt.
- Bilaga 4 Receptblankett.
- Bilaga 5 Receptblankett för utskrift av elektroniskt recept.
- Bilaga 6 Receptblankett för telefonrecept.
- Bilaga 7 Receptblankett för särskilda läkemedel.
- Bilaga 8 Förteckning över särskilda läkemedel.
- Bilaga 9 Receptblankett för dosrecept.
- Bilaga 10 Receptblankett för djur.
- Bilaga 11 Specifikationer.

Tandläkares förskrivningsrätt

MUN OCH SVALG

Huvudgrupp	Undergrupp/substans	ATC-kod
<i>Medel vid mun- och tandsjukdomar</i>		A01
<i>Antiemetika</i>		A04
<i>Antibiotika</i>		A07A A
<i>Medel vid sjukdomar i strupe och svalg</i>	Diklorbensylalkohol	R02A A03
	Gramicidin	R02A B30
	Lidokain	R02A D02

NÄSA OCH HALS

Huvudgrupp	Undergrupp/substans	ATC-kod
<i>Medel vid nässjukdomar</i>	Glukokortikoider	R01A D
	Avsvällande medel, perorala	R01B
<i>Hostmedel</i>		R05
<i>Antihistaminer för systemiskt bruk</i>	Prometazin	R06A D02
	Piperazinderivat	R06A E

INFEKTIONER

Huvudgrupp	Undergrupp/substans	ATC-kod
<i>Antibakteriella medel för systemiskt bruk</i>		J01
<i>Antimykotika för systemiskt bruk, exkl griseofulvin</i>	Imidazolderivat	J02A B
	Triazolderivat	J02A C
<i>Virushämmande för systemiskt bruk</i>	Aciklovir	J05A B01
	Famciklovir	J05A B09
	Valaciklovir	J05A B11
<i>Medel mot protozoer</i>	Nitroimidazolderivat	P01A B
<i>Hud</i>	Utvärtes medel vid hudmykoser	D01A
	Medel vid bakteriella och virala infektioner	D06
	Salvkompresser med antiinfektiva medel	D09A A

LUGNANDE

Huvudgrupp	Undergrupp/substans	ATC-kod
<i>Lugnande medel, ataraktika</i>		N05B
<i>Sömnmedel och lugnande medel</i>	Nitrazepam	N05C D02
	Midazolam	N05C D08
	Valeriana	N05C M09

SMÄRTA OCH MUSKELAVSLAPPNANDE

Huvudgrupp	Undergrupp/substans	ATC-kod
<i>Icke-steroida antiinflammatoriska/antireumatiska medel, NSAID</i>		M01A
<i>Utvärtes medel vid led- och muskelsmärter</i>		M02A
<i>Muskelavslappnande medel, centralt verkande</i>	Karisoprodol	M03B A02
	Karisoprodol, kombinationer	M03B A52
	Klorzoxazon	M03B B03
	Klorzoxazon, kombinationer	M03B B53
	Orfenadrin, kombinationer	M03B C51
<i>Analgetika och antipyretika</i>	Kodein, kombinationer	N02A A59
	Salicylsyraderivat, inkl kombinationer	N02B A
	Pyrazolonderivat	N02B B
	Anilider, inkl kombinationer	N02B E
<i>Lokalanestetika</i>	Lidokain	N01B B02
	Kombinationer	N01B B20
<i>Opioider¹</i>	Morfin	N02A A01
	Ketobemidon	N02A B01
	Ketobemidon och spasmolytika	N02A G02
	Dextropropoxifen	N02A C04
	Dextropropoxifen, kombinationer	N02A C54
	Tramadol	N02A X02

¹ Till patient får endast ett av dessa opioidanalgetika förskrivas vid samma tillfälle i en mängd av högst 30 tabletter, kapslar eller suppositorier. Till praktiken får varje rekvisition innefatta högst 30 tabletter, kapslar, suppositorier eller ampuller. Ingen begränsning av förpackningsstorlek gäller dock vid förskrivning av produkter innehållande tramadol (ATC kod N02A X02).

ÖVRIGT**LVFS 2009:13**

Huvudgrupp	Undergrupp/substans	ATC-kod
<i>Glukokortikoider till utvärtes bruk</i>	Glukokortikoider till utvärtes bruk	D07
<i>Kortikosteroider för systemiskt bruk</i>	Glukokortikoider	H02A B
<i>Medel vid nikotinberoende</i>	Nikotin	N07B A01
<i>Hemostatika</i>	Fibrinolyshämmande medel	B02A
	Antihemofilifaktorer	B02B D

Tandhygienisters förskrivningsrätt

Förskrivning till patient

Huvudgrupp	Godkända läkemedel/läkemedel som beviljats rikslicens	ATC kod	Anmärkning
<i>Medel vid mun och tandsjukdomar</i>	Natriumfluorid	A01A A01	Exklusive Duraphat lack
	Natriumfluorid, kombinationer	A01A A30	Exklusive Bifluorid 12 lack till tänder
	Klorhexidin	A01A B03	Exklusive Cervitec lack till tänder 1% och PerioChip dentalinlägg
	Övriga medel, t ex Ascoxal Andra medel för lokal behandling i munhålan, t ex Andolex	A01A B11 A01A D	
<i>Icke-steroida antiinflammatoriska/anti reumatiska medel, NSAID</i>	Ibuprofen	M01A E01	Endast receptfria
<i>Lätta analgetika och antipyretika</i>	Acetylsalicylsyra	N02B A01	Endast receptfria
	Acetylsalicylsyra, kombinationer	N02B A51	Endast receptfria
<i>Anilider, inkl kombinationer</i>	Paracetamol	N02B E01	Endast receptfria
<i>Medel vid nikotinberoende</i>	Nikotin	N07B A01	

Får rekvideras till praktik

Huvudgrupp	Godkända läkemedel/läkemedel som beviljats rikslicens	ATC kod	Anmärkning
<i>Medel vid mun och tandsjukdomar</i>	Natriumfluorid	A01A A	
	Klorhexidin	A01A B03	
<i>Lokalanestetika</i>		N01B	Exklusive N01B B09 N01B B10 N01B X04

Barnmorskors förskrivningsrätt

Huvudgrupp	Godkända läkemedel	ATC kod
<i>Antikonceptionella medel</i>	Gestagener och östrogener	G03A A
	Gestagener och östrogener, sekvenspreparat	G03A B
	Gestagener	G03A C
<i>Antikonceptionella medel för intravaginalt bruk</i>	Gestagener och östrogener, vaginalring	G02B B01

Barnmorskor får därutöver förskriva icke godkända läkemedel i form av extemporeläkemedel som utgör spermiedödande läkemedel för utvärtes bruk.

<h1>RECEPT</h1> <p>Gäller 1 år från utfärdandet om inte kortare tid anges här:</p>		Patientens namn och personnummer	
		Särskilda upplysningar	
1. Läkemedelsnamn		Får inte bytas ut, sign.	
Läkemedelsform	styrka	mängd/behandlingstid	Med startförpackn., sign.
Dosering, användning, ändamål		Med förmån, sign.	
		Utan förmån, sign.	
		Får expedieras (bokst.)	
	gångr	
		Exp. intervall (bokst.)	
		
2. Läkemedelsnamn		Får inte bytas ut, sign.	
Läkemedelsform	styrka	mängd/behandlingstid	Med startförpackn., sign.
Dosering, användning, ändamål		Med förmån, sign.	
		Utan förmån, sign.	
		Får expedieras (bokst.)	
	gångr	
		Exp. intervall (bokst.)	
		
Förskrivarens namn, yrke, telefon, tjänsteställe, förskrivarkod, arbetsplatskod (obligatorisk för förmån)			
<p>Utfärdanddatum och förskrivarens namnteckning</p>			

Förskrivaren intygar genom signum att villkoren enligt lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. är uppfyllda.
Om endast ett läkemedel förskrivs snedsträckas tom ruta.

1

2

UTSKRIFT AV ELEKTRONISKT RECEPT	
Gäller 1 år från utfärdandet om inte kortare tid anges nedan.	Patientens personnummer och namn/Djurägare
	Särskilda upplysningar
Läkemedels-/Hjälpmiddels-/Livsmedelsnamn, Läkemedelsform, Styrka	
Behandlingstid eller mängd	Förmånstyp
Dosering, användning, ändamål	
Förskrivarens namn, yrke, adress, telefon, tjänsteställe, förskrivarkod, arbetsplatskod	
Namn på apoteket som skrivit ut det elektroniska receptet	Datum
Person som skrivit ut det elektroniska receptet (datasignatur + namnteckning)	Giltighet
Apotekets noteringar	

Förskrivaren intygar om villkoren enligt lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. är uppfyllida. Farmaceuten markerar detta med ett kryss i avsedd ruta. Om endast ett läkemedel förskrivs snedstreckas ruta 2.

TELEFONRECEPT

Patientens/Djurägarens namn		Patientens personnummer
Adress		
☐ Hämtas ☐ Sändes till		
1 Läkemedel/Livsmedel/Förbrukningsartikel		
Läkemedelsform	Styrka	Mängd eller behandlingstid
Dosering, användning, ändamål		Med förmån
		Utan förmån
		Får inte bytas ut
2 Läkemedel/Livsmedel/Förbrukningsartikel		
Läkemedelsform	Styrka	Mängd eller behandlingstid
Dosering, användning, ändamål		Med förmån
		Utan förmån
		Får inte bytas ut
Läkare/Tandläkare/Tandhygienist/Veterinär/Sjuksköterska/Barnmorska	Arbetsplatskod, förskrivarkod	
Adress		Telefonnummer
		Postgirokonto nummer
Datum och mottagande farmaceuts namnteckning		Patientavgift - Årvide

RECEPT FÖR SÄRSKILDA LÄKEMEDEL

Patientens namn, personnummer och adress

Gäller 1 år från
utfärdandet om inte
kortare tid anges här:

ID Känd/leg

Första uttag måste göras

Förskrivarens sign.

inom månad(er).

Särskilda upplysningar

Förskrivaren intygar genom signum att villkoren enligt lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m. m. är uppfyllda.

Läkemedelsnamn		Läkemedelsform
styrka (siffror)	styrka (bokstäver)	
mängd (siffror)	mängd (bokstäver)	Får inte bytas ut, sign.
Dosering, användning, ändamål		Med förmån, sign.
		Utan förmån, sign.
		Får expedieras (bokst.)
	 gånger
		Exp. intervall (bokst.)
	

Apotekets ID-kontroll	Pat. ID
	Känd/leg Sign. (För ytterligare tillfällen använd baksidan)

Apotekets ID-kontroll	Budets ID
	personnummer - Känd/leg Sign. (För ytterligare tillfällen använd baksidan)

Förskrivarens namn, yrke, telefon, tjänsteställe, förskrivarkod (obligatoriskt för expedition av narkotiskt läkemedel), arbetsplatskod (obligatoriskt för förmån)

Utfärdandedatum och förskrivarens namnteckning

Apotekets noteringar	Patientens ID/Budets ID

Förteckning över särskilda läkemedel

<i>Läkemedel</i>	<i>Anmärkning</i>
<i>Narkotika</i>	Receptblanketten för särskilda läkemedel ska användas
narkotika enligt förteckningarna II och III	Recepten får inte itereras
narkotika enligt förteckningarna IV och V	Recepten får itereras
narkotika på licens	Recepten får itereras
<hr/>	
<i>Övriga särskilda läkemedel</i>	
a) Läkemedel innehållande dextropropoxifen som omfattas av 2 § LVFS 1997:12	Receptblanketten för särskilda läkemedel ska användas. Recepten får itereras.
b) Läkemedel innehållande kodein	Receptblanketten för särskilda läkemedel ska användas. Recepten får itereras.
c) Läkemedel inom ATC-grupperna: A14A Anabola steroider B03XA01 Erytropoietin B03XA02 Darbepoetin G03B Androgener H01AC Somatropin, GH	Receptblanketten för särskilda läkemedel ska användas. Recept för humant bruk får itereras.

Om endast ett läkemedel förskrivs snedstreckas tom ruta.

RECEPT för djur	Djurägarens namn och adress		
	Särskilda upplysningar		
Gäller 1 år från utfärdandet om inte kortare tid anges här:			
1. Läkemedelsnamn			
läkemedelsform	styrka	mängd/behandlings- tid	Djurslag
Dosering, användning, ändamål			Djurets identitet
			Får expedieras (bokst.) ggr
			Exp. intervall (bokst.) ggr
Karenstid i dygn efter sista behandling för			
honung mjölk slakt ägg			
2. Läkemedelsnamn			
läkemedelsform	styrka	mängd/behandlings- tid	Djurslag
Dosering, användning, ändamål			Djurets identitet
			Får expedieras (bokst.) ggr
			Exp. intervall (bokst.) ggr
Karenstid i dygn efter sista behandling för			
honung mjölk slakt ägg			
Förskrivarens namn, yrke, telefon, tjänsteställe, adress			
Utfärdandedatum och förskrivarens namnteckning			

1

2

Specifikationer

1. Receptblankett (bilaga 4)

Format: A5

Papper: Finmatt, postpapper, cremegult 80 g/m²

Tryck: Tvåsidstryck – likvänt

Tryckfärg: Grönt motsvarande PMS 340, en färg på båda sidor. Fält med tontryck 6 %

Hålning: Ingen hålning

Teckensnitt: HelveticNeue Condensed (Typ 1)

2. Receptblankett för utskrift av elektroniskt recept (bilaga 5)

Format: 148 x 211,7 mm

Papper: Kaskad gul 80 g

Tryck: Ensidestryck

Tryckfärg: 2+0 färger. PMS 340 samt PMS 331.

Teckensnitt: Arial, Arial Bold MT 13p, Arial Bold MT 9p, Arial 8p, Arial Bold 8p

Säkerhetsdetaljer: Den som fått i uppdrag att trycka dessa blanketter ska kontakta Läkemedelsverket för att erhålla information om säkerhetsdetaljer.

3. Receptblankett för telefonrecept (bilaga 6)

Format: A5

Papper: Finmatt, postpapper, vitt, 70 g/m²

Tryck: Ensidestryck

Tryckfärg: Grön motsvarande PMS 340

Hålning: Triohålning i vänsterkant

Teckensnitt: HelveticNeue Condensed (Typ 1)

4. Receptblankett för särskilda läkemedel (bilaga 7)

Format: A5

Papper: Finmatt, postpapper, cremegult, 80 g/m²

Tryck: Tvåsidstryck - likvänt

Tryckfärg: Grön motsvarande PMS 340, en färg på båda sidor, fält med tontryck 6 %

Hålning: Ingen hålning

Teckensnitt: HelveticNeue Condensed (Typ 1)

Säkerhetsdetaljer: Den som fått i uppdrag att trycka dessa blanketter ska kontakta Läkemedelsverket för att erhålla information om säkerhetsdetaljer. Blanketterna ska tryckas i en särskilt angiven nummerserie där varje blankett ska ha ett unikt serienummer.

5. Receptblankett för dosrecept (bilaga 9)

LVFS 2009:13

Format: A4

6. Receptblankett för djur (bilaga 10)

Format: A5

Papper: Finmatt, postpapper, cremegult, 80 g/m²

Tryck: Tvåsidestryck - likvänt

Tryckfärg: Grön motsvarande PMS 340, en färg på båda sidor, fält med tontryck 6 %

Hålning: Ingen hålning

Teckensnitt: HelveticNeue Condensed (Typ 1)

